

РЕЗОЛЮЦІЯ

за результатами проведення I Всеукраїнської науково-практичної конференції «Приватно-правові та публічно-правові відносини: модернізація розвитку в умовах воєнного стану»

18 жовтня 2024 року відбулась I Всеукраїнська науково-практична конференція «Приватно-правові та публічно-правові відносини: модернізація розвитку в умовах воєнного стану».

Мета всеукраїнської конференції – аналіз та узагальнення нових теоретичних і прикладних результатів наукових досліджень у сфері публічного та приватного права.

I Всеукраїнська науково-практична конференція «Приватно-правові та публічно-правові відносини: модернізація розвитку в умовах воєнного стану» об'єднала науковців та практичних співробітників майже зі всіх куточків України. До організаційного комітету конференції надійшло майже 200 тез від науковців, представників органів державної влади, суду, Національної поліції, Ради адвокатів Кіровоградської області, ад'юнктів, аспірантів та здобувачі вищої освіти, які формують нові погляди та розуміння фундаментальних інститутів публічних та приватних галузей права в умовах воєнного стану.

За результатами обговорення доповідей учасниками I Всеукраїнської науково-практичної конференції «Приватно-правові та публічно-правові відносини: модернізація розвитку в умовах воєнного стану» було сформульовано такі пропозиції:

- досвід реалізації конституційно-правових відносин в умовах дії правового режиму воєнного стану актуалізували питання щодо необхідності вдосконалення національного законодавства в напрямку чіткого врегулювання умов та меж обмеження прав і свобод людини та порядку їх реалізації під час воєнного стану та питання щодо існування інституту конституційної відповідальності в цих умовах, зазначені новації дозволять уникнути зловживань владою й забезпечити правопорядок навіть у надзвичайних умовах;

- враховуючи отриманий досвід фактично перебування України в умовах надзвичайного стану, актуалізується питання щодо необхідності розробки окремого розділу Конституції України «Про надзвичайні стани, воєнний стан та стан війни»;

- для підвищення якості та ефективності виборчого процесу обґрунтовано впровадження інформаційних технологій, частиною яких є технології ШІ, що є невід'ємною складовою розвитку соціально-економічної, науково-технічної, оборонної, правової та іншої діяльності у сферах загальнодержавного значення;

- для подальшого розвитку кримінально-процесуального законодавства України доцільним за аналогією з Єдиною судовою інформаційно-комунікативною системою є створення системи взаємодії між правоохоронними

органами та установами судової експертизи, адвокатами, прокуратурою та окремими фізичними особами, із формуванням електронного кабінету, що буде сприяти більш оперативному та швидкому спілкуванню з учасниками досудового розслідування;

- ефективність правоохоронної системи безпосередньо залежить від рівня довіри громадян, активної участі територіальних громад у забезпеченні безпеки та правопорядку у суспільстві, що може бути досягнуто за рахунок: оптимізації нормативно-правової бази, регулярного аналізу та оновлення законодавства відповідно до сучасних реалій та міжнародних стандартів правоохоронної діяльності, активної участі експертів та громадськості під час розробки нових нормативних актів, що забезпечуватиме їх збалансованість та ефективність, підвищення професійного рівня поліцейських, створення практико-орієнтованого підходу до навчання правоохоронців, що сприятиме розвитку необхідних навичок для виконання службових обов'язків;

- трансформація цивільних процесуальних відносин у зв'язку із воєнним станом вимагає подальшої диференціації цивільного судочинства за рахунок впровадження таких процедур, які б в умовах воєнного стану, враховуючи «регіональний чинник» (тимчасову окупацію або ведення бойових дій), з одного боку, забезпечували б доступність і оперативність процесу (зокрема за допомогою процесуальної економії), досягаючи таким чином більшої ефективності цивільного судочинства, а з іншого боку, забезпечували б правову визначеність в реалізації процесуальних прав та обов'язків учасників цивільного процесу, передусім мешканців тимчасово окупованих територій, та прогнозованість процесуальних дій суду;

- акцентувати увагу на реальні можливості розвитку малого «зеленого» медичного туристичного бізнесу, що спрямований для лікування та реабілітацію військовослужбовців та цивільних осіб, які постраждали від агресивних воєнних дій російської федерації;

- трансформація приватних відносин крізь призму публічного інтересу в умовах воєнного стану забезпечується завдяки механізму обмеження приватних прав, зокрема темпорального характеру, у відносинах представництва та щодо житла, через звуження меж їх здійснення, що не пов'язано з виникненням будь-яких додаткових прав у інших осіб, який має бути визначений саме чинним цивільним законодавством;

- вирішення проблем стягнення аліментів на утримання одного з подружжя в умовах воєнного стану вимагає комплексних заходів, включаючи адаптацію правової системи до сучасних викликів, удосконалення законодавства та залучення міжнародного співробітництва для захисту прав найбільш вразливих категорій населення, що дозволить забезпечити ефективний захист прав одного з подружжя на утримання в сучасних умовах;

- специфіка договору охорони дає підстави вважати його не різновидом договору зберігання, а самостійним цивільно-правовим договором, який має

посісти належне йому місце в системі цивільно-правових договорів і регулюватися окремою главою ЦК України, що унеможливило б передбачати в договорі умови, які прямо суперечили б законодавству;

- нормативні тенденції щодо виведення з під дії норм трудового права окремих категорій працівників є помилковим, тому несамотійна особиста праця людини і громадянина повинна врегульовуватися трудовим правом, а особливості правового регулювання праці, з урахуванням специфіки роботи, повинні бути визначені на основі єдності та диференціації правового регулювання несамотійної праці;

- необхідність розробки регіональних програм зайнятості з урахуванням попиту та пропозиції на період воєнного стану, що сприятиме реалізації програми Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні та досягненню кар'єрного розвитку осіб з інвалідністю у відповідних сферах;

- потребує поліпшення правове регулювання оплати праці поліцейських, що можливо за таких умов: здійснення уніфікації законодавчих термінів, замінивши термін «грошове забезпечення» у спеціальних нормативно-правових актах на термін «оплата праці»; доповнення Закону України «Про Національну поліцію» розділом з назвою: «Оплата праці поліцейських» у якому викласти структуру, умови та гарантії оплати праці поліцейських, зокрема встановити мінімальний розмір оплати праці поліцейських за категоріями посад (молодшого, середнього та вищого складу поліції) у кратному відношенні до мінімальної заробітної плати; викласти назву Постанови КМУ № 988 у наступній редакції: «Про розміри оплати праці поліцейських Національної поліції» і присвятити її зміст лише розмірам структурних елементів оплати праці поліцейських; викласти назву Наказу МВС України № 260 у наступній редакції: «Про затвердження Порядку оплати праці поліцейських Національної поліції» та видалити з Наказу норми щодо розмірів структурних елементів оплати праці поліцейських, залишивши у ньому норми, які стосуються лише порядку оплати праці поліцейських;

- запропоновано позицію, що основними шляхами інформаційного забезпечення формування та реалізації політики у сфері охорони трудових відносин в Україні є: створення сучасних інформаційних платформ для забезпечення взаємодії працівників із роботодавцями; створення комп'ютерних технологій захисту персональних даних працівників; удосконалення науково-технічного та науково-методичного забезпечення захисту трудових прав працівників; створення цифрових платформ для взаємодії із міжнародними та зарубіжними організаціями в чій функціональні обов'язки входить захист прав працівників; інформатизація взаємодії із громадянським суспільством з метою захисту трудових прав працівників;

- впровадження штучного інтелекту в господарське законодавство України обумовлена відсутністю комплексної нормативно-правової бази, занепокоєнням щодо ринкової конкуренції та відповідальності, проблемами захисту даних та

інтелектуальної власності, тому для подолання зазначених викликів існує необхідність у розробці цільових нормативних актів, які стосуватимуться унікальних аспектів штучного інтелекту в економічній діяльності, інвестування в технологічні можливості регуляторних органів і забезпечення врахування соціальних та етичних наслідків економічного впливу ШІ;

- актуальним є прийняття відповідного рамкового законодавчого акту, що заклав би правові засади системи торгівлі квотами на викиди парникових газів, в якому б були імплементовані європейські норми щодо зменшення викидів вуглецю та орієнтири на «зелене відновлення» України;

- враховуючи, що основними проблемами захисту іноземних інвестицій під час воєнного стану є обмежений доступ до правосуддя, ризику експропріації та складнощі з компенсацією збитків, пропонується вдосконалити існуючі механізми, запровадити національний фонд компенсації та адаптувати міжнародний досвід, що допоможе підвищити довіру інвесторів і забезпечити стабільність інвестиційного клімату в Україні;

- відсутність чіткої правової основи для визнання екоциду окремим злочином створює прогалину у правозахисних механізмах, тому включення екоциду до Римського статуту Міжнародного кримінального суду є критично важливим для екологічної безпеки та захисту прав людини, особливо в умовах російської агресії проти України;

- доцільно доопрацювати правові основи щодо Політики державної власності шляхом: уточнення положень ч. 1 ст. 11-6 Закону України «Про управління об'єктами державної власності», що встановлюють вимоги до змісту Політики державної власності; закріплення у статті 5 цього Закону повноважень Кабінету Міністрів України стосовно затвердження Порядку розроблення та перегляду Політики державної власності, моніторингу стану її реалізації; підготовки та затвердження пропонованого Порядку, в тому числі закріплення у ньому вимоги щодо обов'язкового оприлюднення проекту Політики державної власності і проекту змін до неї на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері управління об'єктами державної власності з метою одержання зауважень і пропозицій від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань;

- забезпечення економічної безпеки України потребує насамперед підвищення результативності заходів щодо: зміцнення стійкості ланцюгів постачання, розширення інвестицій в економічну інфраструктуру, забезпечення ширшого діалогу та консультацій із зовнішніми зацікавленими сторонами (представниками промисловості, наукових кіл, неурядових організацій, громад, а також державних, місцевих органів влади); посилення координації з іноземними партнерами, які розподіляють спільні цінності з Україною, а також заходів щодо попередження використання економічних залежностей у якості зброї та засобів тиску на Україну.